

En mors mareridt: Sønnen røg i fængsel og der var ingen steder at hente støtte

Mette og hendes mand gennemgik et mareridt, da Mettes søn for et år siden blev dømt for narkosalg. Som mor til en indsat, havde hun akut behov for hjælp til at snakke om sine følelser. Hjælpen kom dog først lang tid efter, da hun selv opsøgte psykolog Tina Bruun (på billedet). Foto: Flemming Krogh

At være mor til en indsat er alt andet end nemt. Det fik Mette at føle, da hendes søn blev idømt halvandet års fængsel for salg af narko. Han blev fanget i en stor narkorazzia i Østjylland. Hun måtte selv opsøge en psykolog for at få hjælp i den pludselige og svære situation.

Jonas Dalbøge jonda@stiften.dk

AARHUS: Torsdag d. 19 september for et år siden blev Mette ringet op klokken 02 om natten. Hun fór op ad sengen og tog telefonen.

"Det er Mette", sagde hun.

"Hej mor, det er Lucas", lød det i den anden ende af røret.

"Hej Lucas...", svarede hun.

- Jeg ringer, fordi jeg for nogle timer siden er blevet taget for salg af stoffer.

Mette blev tavs et øjeblik. Havde hun hørt rigtigt? Var hendes søn virkelig blevet taget for salg af stoffer?

"Stoffer?", spurgte Mette.

"Ja. Og jeg skal fremstilles i grundlovsforhør i morgen klokken 11, hvor jeg får min dom."

Mette gik fuldstændig i chok. Det var som en film.

Hun kunne godt erindre, at hendes søn i nogle måneder havde virket anderledes, men hun anede ikke det var så galt.

Nogenlunde sådan startede det mareridt som Mette de efterfølgende måneder gik gennem. Måneder hvor hun følte sig overset og mutters alene som mor til en indsat.

Hurtig dom

Den efterfølgende formiddag fik Mettes søn sin dom. 1 år og 6 måneder ubetinget fængsel for besiddelse og salg af narko.

Politiet fandt frem til 22-årige Lucas via efterforskningen af en mindre sag om euforiserende stoffer.

Da de mødte op på hans adresse, var Lucas ikke hjemme. Men politiet skaffede sig adgang til hjemmet, hvor de fandt flere salgsposer med kokain og mange tusinde kroner i kontanter.

Ikke lang tid efter dukkede Lucas op på sin adresse, og han blev straks anholdt og sigtet for narkosalg.

I retten erkendte han at have solgt omkring 200 gram kokain siden starten af 2018. Mette sad målløs på tilskuerrækkerne sammen med sin mand (Lucas' stedfar) og så sin søn få dommen.

- Jeg følte det hele gik ekstremt hurtigt. Om natten blev jeg ringet op af Lucas, og den efterfølgende dag fik han en dom på et år og seks måneder. Det var fuldstændig surrealistisk, fortæller hun.

Det blev heller ikke nemmere af, at Mette kun kunne snakke med sin søn i fem minutter, inden han blev ført videre til sin arrest-celle. Og det endda, mens flere vagter skulle overheøre samtalen.

Derefter gik der 14 dage, før hun hørte fra ham igen. Han havde fået nogle penge, så han via en mønttelefon kunne ringe hjem.

- Jeg havde ikke forestillet mig, at han var rodet ind i sådan noget. Han virkede godt nok som en travl dreng, og jeg synes også han havde svært ved at holde øjenkontakt med mig til tider, men det her, havde jeg ikke troet, siger hun, mens hun tænker tilbage.

Brug for hjælp

Mette fandt hurtigt ud af, at hun havde brug for hjælp. Hele situationen var for svær for hende selv at klare.

- Jeg var simpelthen i chok de dage, der fulgte efter min søns dom. Men jeg var også bange for, hvad der ville ske med ham. Var der mon nogen der havde et udestående med ham? Og ville han klare sig i fængslet? Jeg var langt nede, for jeg følte ikke, jeg kunne gøre noget, siger hun.

Derfor forsøgte Mette med det samme at søge hjælp. Hun ville vide, hvad hun kunne gøre for at støtte sin søn på den rigtige måde.

Men det skulle vise sig at være en sværere opgave end som så.

- Jeg fik ikke hjælp fra nogen, og jeg havde desperat brug for én at snakke med, som ikke var min mand, der ellers var god til at støtte mig. Der var ingen, der henvendte sig til mig. Jeg skulle google mig frem til alt, og kunne ikke finde svar.

På Kriminalforsorgens hjemmeside forsøgte Mette at ringe til pårørendelinjen. Men her var heller ingen hjælp at hente.

- De var fine til at hjælpe med alt det praktiske, vi som familie til en indsat skulle have styr på. Men der var ingen jeg kunne snakke om mine følelser med, eller som kunne fortælle mig, hvordan jeg bedst kunne hjælpe min søn.

Kriminalforsorgen fortalte Mette, at hun selv kunne prøve at kontakte en psykolog, der kunne hjælpe hende. På daværende tidspunkt var det dog en opgave, der synes meget uoverskuelig. - Jeg var helt nede på det tidspunkt og hele situationen var dybt frustrerende. At finde den rigtige psykolog blandt over 100 psykologer, virkede totalt uoverskueligt for mig. Jeg havde intet overskud.

Efter en lang tids søgen fandt Mette dog endelig frem til psykologen Tina Bruun, som har specialiseret sig i at hjælpe pårørende til indsatte.

Efter en lang Google-søgning kunne Mette endelig få fat i en psykolog, som kunne hjælpe hende. Og det havde hun i høj grad brug for. Nu var der igen lys for enden af tunnelen. Foto: Flemming Krogh

Et kendt problem

Den situation, som Mette befandt sig i, kender Tina Bruun alt til. I to år var hun ansat i Kriminalforsorgen, hvor hun arbejdede med resocialisering af indsatte. Her mødte hun flere pårørende, der havde svært ved at tackle situationen på egen hånd.

- Det er ikke kun praktiske forhold som økonomi, besøg i fængslet, rettigheder etc., som fylder hos pårørende, fortæller hun og forsætter:

- Det er især den følelsesmæssige krise, de kommer i, hvor de ikke føler, de har nogen at tale med om problemerne, der påvirker dem. Det er en voldsom livsbegivenhed, der truer de pårørendes psykiske velvære.

Også hos SAVN - en forening for pårørende til indsatte – får de løbende henvendelser fra familiemedlemmer, der er frustrerede over, at de ikke kan få hjælp.

- Vi får mange henvendelser fra pårørende, der ikke føler, de kan få den hjælp fra kommunen, som de har brug for. Det kan både være økonomisk hjælp og hjælp til at håndtere situationen omkring børnene. Så mange pårørende føler, at de er en overset gruppe, siger Elisabeth Toft Rasmussen, der er sekretariatsleder i SAVN.

SAVN - børn og pårørende til indsatte

- Dannet i 2005

- Hjælper pårørende til indsatte

- Har udøvet hjælp til flere end 3000 familier siden 2004 gennem tilbud, som blandt andet omfatter telefonrådgivning, weekendophold og en brevkasse

- Giver gratis og anonym rådgivning og vejledning alle hverdage mellem 9.00 og 18.00.

- Drives af erfarne rådgivere, der er eksperter i at hjælpe børn og pårørende til indsatte

Elisabeth Toft Rasmussen fortæller også, at mange pårørende til indsatte føler, at det er et tabubelagt område at være i familie med en, der har begået kriminalitet. Mange føler sig stigmatiseret, hvis de fortæller andre om familiens situation. Derfor er det ekstra vigtigt med hjælp udefra.

Kunne få lettet sit hjerte

Da Mette endelig kom i kontakt med Tina Bruun, kunne hun få lettet sit hjerte.

- Tina kunne berolige mig og fortælle, at det hele nok skulle gå. Det var en befrielse at komme til at snakke med nogen udefra, som havde forstand på mit problem. Hun kunne også fortælle mig, hvordan jeg bedst kunne hjælpe min søn.

For Mette havde det nemlig været svært at snakke med familiemedlemmer og venner omkring sin indsatte søn.

Hun havde endda flere gange oplevet, at personer i hendes omgangskreds ændrede sig, da nyheden om sønnen kom ud.

Ingen hjælp at hente fra det offentlige

De psykologtimer som Mette havde - og stadig har - hos Tina Bruun blev hun selv nødt til at betale for. Det gjorde hun, fordi der var ingen eller kun lidt støtte at hente fra det offentlige.

Det er nemlig sådan, at pårørende, hvis allernærmeste har brudt loven i modsætning til eksempelvis familier til alvorligt syge mennesker, ikke er berettiget til psykologhjælp fra den offentlige sygesikring.

Det synes Tina Bruun er meget besynderligt, idet mange pårørende bliver splittet mellem savn og kærlighed på den ene side og sorg, skam og vrede på den anden.

- Det er paradoksalt, fordi der er et kæmpe behov. Det er en livskrise, mange pårørende gennemgår. En krise, som kan sætte alvorlige spor på deres ve og vel, fortæller hun.

- Mette og hendes mand er resursestærke, men det er jo ikke alle der er det. Derfor er der mange pårørende til indsatte, der ligesom Mette har brug for hjælp, men bare ikke kan få det, siger hun.

Ude på den anden side

Som tiden gik og Mette havde samtaler med Tina, fik hun det bedre, selvom der undervejs var utilfredshed med Kriminalforsorgen.

I dag er Mettes søn ude på den anden side, efter at have afsonet i ni måneder.

Han kom tidligere ud af fænget end planlagt på grund af "ekstrem god opførsel". Desuden kunne han stadig beholde sin lærerplads i et tømmefirma.

Sønnen holder i dag møder med ansatte i Kriminalforsorgen, som skal hjælpe ham videre og holde ham på god fod, efter han er kommet ud på den anden side.

To af hovedpersonerne i artiklen - Mette og Lucas - hedder i virkeligheden noget andet, som de nødig vil have frem. Redaktionen er bekendt med deres fulde identiteter.